

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Oculus, Hoc Est: Fvndamentvm Opticvm

Scheiner, Christoph

Freiburg i. B., 1621

Cap. X. Partium Oculi statio qualis.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-71258](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-71258)

mor teretior; quidam conuexis, & higaudent humore CrySTALLI-
nolatiore. Posterius inde comprobatur, quod qui iuuenis omnia
libere viderat, nunc senior specillis indigeat, qui iuuenis ocula-
ribus opus habuerat ad remota, modo senex haud indigeat, &c.

Dicendum 4. Ex eo quod globosior vel latior existat hu-
mor glacialis, necessario etiam ipsius pelliculam Araneam dictam,
centri sui sedem variare, antrorsus si conglobetur, introrsus si
complanetur. Et hinc concordari potest auctorum discrepantia,
qualem enim quisque oculum in disseccando nactus est, talem de
ipso sententiam tulit, talem nobis ideam prostituit. Ego itaque
euitatis vtriusque periculosis viarum crepidinibus, medium am-
plexus sum iter, & in mea oculi conformatione Corneam & Ara-
neam priorem æquidistantes posui, centraq; ambarum in confi-
nio humoris Vitrei & Glacialis collocaui, non quod ita semper &
necessario accidere arbitrarer; sed quod citra vltraq; vagaretur,
medium eligendum existimaui. Nisi quis hanc ipsam centri sta-
tionem, à centro oculi nimis remotam, Corneæq; tunicæ æquo
viciniorum iudicet. Cui ego non multum reluctet, nam vel do-
ctrinæ vel sententiæ meæ hic nihil penitus officitur. Quia, uti sem-
per dixi, hæc partium ocularium inter sese collocatio, non consistit
in indiuiduo, sed suos intra quos expacietur, satis patentes limites
habet.

VTRVM PRÆDICTVS PARTIVM
OCVLI SITVS INCON-
cussus perseveret.

CAPVT X.

Distinguendum videtur. Nam si de totius alicuius partis
trāslatione loquamur, negamus vnquam sano oculo talem
permutationem accidere: sin paruulam aliquam earundem
secundum locum mutationem intelligamus, eam vtiq; inficiari
non possumus. Prioris ratio sumitur ex oculi enarratā structu-
turā. Cum enim ipse sit per nervos aliaque ligamenta reliquo
corpori

corpori copulatus, situm inuertere nunquam potest, quod ex eadem causâ de tunicis & humoribus ab iisdem interseptis verû est. Posterioris ratio ex eo petitur, quod tam oculus totus, quam aliqua eius partes secundum quid moueri possint, haut secus atque manus in brachio, & digiti in manu, quorum situs particularis variatur, quocunque modo moueantur. Sic oculus modò ad dextram, modò ad læuam, modo sursum, nunc deorsum, nunc antrorsum dirigitur, situ utiq; alio atque alio. Humorem Aqueû propter fluxibilitatem agitari & locum partium in suo sinu quandoque mutare credibile: & tunc visio vacillat, quia species hunc humorem subingressa nutat, &c. Partes in eodem oculo duæ videntur quibus facultas mouendi inesse apparet. Altera est tunica Vnea: quæ cum humori Aqueo innatet, antrorsus & introrsus tendere potest; eadem etiam sese ampliat & cõarctat, prout rei vsus postulat: de quo paullo post ex instituto.

Ciliares Processus etiam motrice aliquâ vi pollere videntur, ij enim nonnemine suffragante, adstrictu & remissu simile quid tunicæ Vneæ posse censentur; quibus fit vt totum oculum aut in longum aut in arctum cogant, & humores ipsos, præsertim Crystallinum & Vitreum vel in anteriora vel posteriora compellant: figuramq; Crystallini nonnihil vel attenuent, vel conglombent.

OCULARIS STRUCTURÆ CAUSSÆ PHYSICÆ REDDVNTVR.

CAPVT. XI.

Cur oculi partes à natura Deo auctore hoc ordine & situ sint composuè rationem si quis desideret, à fine maximè ob quæ oculus animali à Deo datus est, eam reposcet. Etenim quia res visibiles ab eo per species radijs rectis immittas percipi debebant, oportebat ipsum diaphanum fieri; & quia stabiles erant pleræque res, ipsi mobilitas absque lassitudine conueniebat: quibus vtrisque tam rotunditas, quàm humectatio mirè conducebat, vnde

D de tri-